

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

ПРОСТАВА ВСІХ КРАЇН, ЄДНАНЕСЬЯ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Виходять три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

РІК VII.

Ч. 56.

СУБОТА, 9 ТРАВНЯ 1925.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MAY 9th, 1925.

No. 56.

VOL. VII.

Страйкуючі майнері Нової Скошії пікетують майни

ХОЧУТЬ НЕ ДОПУСТИТИ, ЩОБ КОМПАНІЯ НАНИМАЛА СКЕБІВ ДЛЯ ДОГЛЯДУ МАЙНІВ.

Пикетчи́кам наказано, щоб лише словами старалися переконувати робітників, як би такі йшли до роботи.

ГЛЕЙС БЕЙ, Н. С., 6 травня. — Представники "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка" розпочали вчора пікетувати майни Брітш Емпаер Стіл Корпорейшен, щоб не допустити до майнів нікого, крім компанійних урядників і клерків. Пікетчи́кам наказано, щоб вони лише словами старалися переконувати робітників, як би такі йшли до роботи, і в ніякий спосіб не нарушували спокою.

Майнерська юнія не хоче дозволити на це, щоб для вдержання майнів в доброму стані компанія нанимала скебів. Юнія не має, однак, нічого проти того, як цю роботу сповняють урядники і клерки компанії. В тій власне цілі й заряджено пікетування майнів. Александер Меккей, секретар 26. дистрикту "Ю. М. В. оф А.", заявив нині, що з точки погляду майнерів в страйку немає ніякої зміни.

В НОВ. СКОШІІ УХВАЛЕНО "ЗАКОН ПРО ІНДУСТРІАЛЬНИЙ МИР".

Закон є перерібокю "Леміе екту" і має на цілі не допустити до страйків і локавтів в провінції.

ГАЛФАКС, Н. С., 7 травня. — Провінціальний парламент ухвалив вчора "закон про індустріальний мир", який має на цілі не допустити до страйків і локавтів в Новій Скошії. Законопроект був внесений прем'єром Армстронгом; він є перерібокю подібного доміняльного закону, відомого як "Леміе ект", який з'явився уневажненій найвищою судовою радою в Лондоні.

При помочі нового закону прем'єр Армстронг хоче привести до закінчення майнерського страйку в Новій Скошії. Закон передбачає утворення арбітражної комісії, рішення котрої має бути обов'язковим для обох сторін.

До часу утворення і підчас існування такої комісії працодавцям не вільно проголошувати локавту, а робітникам не вільно виходити на страйк. Форман Вей, робітничий посол з Кейп Бретону, виступив був проти законопроекту, коли він прийшов під друге читання, і поставив був поправку, щоб його відложити на три місяці. Поправка однак перепала 19 голосами до 7.

Посол Вей заявив, що законопроект є цілковито не до прийняття для організованого робітництва в Новій Скошії і спричинить багато нового зашчення котрої має бути обов'язковим для обох сторін.

СЕНАТОР БОБЕН ПРОТИ МАЙНЕРІВ У НОВІЙ СКОШІІ І ТХ ЮНІІ.

Каже, що майнері знаходяться під зверхництвом закордонних емісарів і червоні держать їх в своїх руках при помочі терору.

ОТТАВА, 6 травня. — Сенатор Роберт Монро заявив вчора в сенаті, що майнері в Новій Скошії знаходяться під зверхництвом закордонних емісарів і червоні елементи держать їх в своїх руках при помочі терору.

Він зачитував з газети Мексика заголовок до робітників Канади, щоб вони знищили капіталізм, вступили до Червоного Інтернаціоналу Професійних Союзів та вислали делегата до Москви.

Далі сенатор заявив, що в майнерських округах в Брітш Колумбії, де прогнано

представників "Юнайтед Майн Воркерс", паує тепер мир і добробут.

Ця організація (майнерська юнія), сказав сенатор, не визнає ніякого трибуналу; вона є сама для себе законом. Її провідники приїздять зі Злучених Держав до Канади, щоб знищити індустрію і затроїти уми робітників, і за ними йде нуджа й нещастя.

Сенатор закінчив свою промову домаганням, що "ми повинні мати охорону проти таких закордонних робітничих провідників, що перевертають уми нашого народу".

ПІП УСТУПИВ З ГОЛОВИ КОМІТЕТУ.

СПРИНГФІЛД, Н. С., 5 травня. — Піп Дж. М. С. Вілсон, голова горожанського допомогового комітету в Спрингфілді, зрештував свій офіційний уряд у комітеті.

Як причину резиґнації подають це, що частина грошей, виплачених комітетом, походила від Червоного Інтернаціоналу Професійних Союзів і

комітет не повідомлено, що фонди прийшли з того жерела.

Комітет думав, що жертва є частиною фонду, який призначила для майнерів "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка".

Товариші! Відновляйте перерадлату на "Українські Робітничі Вісти".

НІМЕЦЬКІ РЕСПУБЛІКАНЦІ І КОМУНІСТИ ПРОТИ ГІНДЕНБУРГА.

При вході Гінденбурга до парламенту комуністичні послані рішили вийти з сали з окликами: "Доля Гінденбурга! Він убійник!"

БЕРЛІН, 7 травня. — Три мільони бових Німців, що творять республіканську організацію, постановили бойкотувати демонстрацію, що буде влаштована для Гінденбурга в день його прибуття 11. травня.

Комунистична Партія має намір проголосити генеральний страйк на той день, а комунистичні послані до парламенту рішили при поєві Гінденбурга вийти з сали з хоромим окликом:

"Доля Гінденбурга! Він убійник!" Соціалісти заложили протест проти вибору Гінденбурга.

Вони кажуть, що підчас виборів діялися надужиття і домагаються, щоб вибори були уневаженні.

Робітники великої електричної фабрики Сімонса, які прийшли вчора до роботи з республіканськими відзнаками на своїх блоках, не були випущені до середини і многи з них втратили свою денну платню, а не відчепили своїх відзнак.

В своїому протесті соціалісти кажуть, що виборчі надужиття діялися в Бремені, Магдебургу, Бравншвайгу, Туринґії, Дрездені і Баварії.

ЗБІЛЬШЕННЯ ЗАСІВНОЇ ПЛОЩІ В РАДЯНСЬКИХ РЕСПУБЛІКАХ.

Вашинґтонський звіт виказує поліпшений стан зимових засівів і збільшення площі весняних засівів.

ВАШИНґТОН, 7 травня. — Тутешнє російське інформаційне бюро видало звіт про засівів в Радянському Союзі, який виказує поліпшений стан зимових засівів і збільшення площі весняних засівів.

Торговельні газети з Москви заявляють, що в Радянському Союзі є достаточо збіжжя для власного запотребування до наступних зим, однак нема достатку для заготовлення запасів. Оказалося конечним спровадити хліб з закордону, щоб не допустити до спекуляції.

Звіт виказує, що площа весняних засівів вносить 133,512,000 акрів. Площа зимових засівів вносить 78,655,000 акрів, що разом робить загальну засівну площу о 4 процент більшу, як була минулого року.

Звіт виказує, що площа весняних засівів вносить 133,512,000 акрів. Площа зимових засівів вносить 78,655,000 акрів, що разом робить загальну засівну площу о 4 процент більшу, як була минулого року.

КОМПАНІЯ ДІСТАЛА КОНЦЕСІЮ В С.Р.С.Р.

СІЯТ'Л, Вашингтон, 7 травня. — Агенти "Vega Whaling Co." оповістили, що радянський уряд ухвалив тій компанії 15-річну концесію на риболовство в Берінґському морі коло побережжя Камчаткі.

СЕЛЯНЕ ХОЧУТЬ ЗАБРАТИ ЗЕМЛЮ.

МІСТО МЕКСИКО, 7 травня. — Генеральна Конфедерація Праці переголосувала вчора забрати землю від її теперішніх власників без попереднього порозуміння з урядом або національною чи локальними аграрними комісіями.

Конфедерація переголосувала за прямою акцією і запропонувала, щоб були встановлені агенції, через які фермері могли би обмінювати рільнічі продукти за продукти міст.

Метою банку є розвиток тісних торговельних зв'язків між Радянським Союзом а Туреччиною.

НЕ ВІЛЬНО ВЧИТИ ЕВОЛЮЦІЇ В ШКОЛАХ.

ТЕЛАҒАСІ, Флорида, 7 травня. — На підставі нового законопроекту, предложеного в стейтвій легіслатурі, навчання еволюції в школах Флориди буде уважатися незаконним.

Л. ТРОЦЬКИЙ ПОВЕРНУВ ДО МОСКВИ.

Можливим є, що обійме пост народнього комісаря закордонної торгівлі, який займав перше Красін.

МОСКВА, 7 травня. — Лев Троцький, бувший народній комісар військових справ, повернув нині до Москви після чотиромісячного побуту на Кавказі.

Можливим є, що йому буде запропонований пост народнього комісаря закордонної торгівлі, який перше займав Леонід Красін, теперішній радянський амбасадор до Франції.

Уважають, що Троцький не буде поновно народнім комісарем військових справ, але на цьому становищі остане даліше ген. Михайло Фрунзе.

Троцькому не влаштовано ніякого офіційного приняття, ані на його повитання не вийшли товни робітників, як це буває в подібних випадках з іншими радянськими діячами.

На запросни кореспондентів газет Троцький відмовився говорити.

СТРАЙК ТРАНСПОРТОВИХ РОБІТНИКІВ В ПАРИЖІ ЗАКІНЧИВСЯ.

ПАРИЖ, 6 травня. — Страйкуючі транспортні робітники, які вийшли вчора на страйк, рішили повернути нині до роботи.

Страйкері мають бути приняті до праці без ніякого винімка або покарання і мають одержати платню за два дні, в яких вони були відложені.

ПІДЧАС ЕКСПЛЮЗІЇ АРСЕНАЛУ ЗГІНУЛО 40 ОСІБ.

ТІЕН ТСІН, Китай, 4 травня. — Наспіші тут депеші кажуть, що підчас експлозії арсеналу в Фухові згинуло 40 осіб, а много зістало ранених.

ПЛЯНУВАЛИ УБИТИ ЯПОНСЬКИХ МІНІСТРІВ.

ТОКІО, Японія, 7 травня. — Голова національної консервативної організації Учїда і два інші політики зістали арештовані за плянування убити прем'єра Като та кількох членів кабінету.

Учїда думав, що убійство не допустити до переведення закону про виборчу рівноправність, який з'явився недавно ухвалений.

РАТИФІКУВАННЯ ВИБОРУ ГІНДЕНБУРГА.

БЕРЛІН, 6 травня. — Федеральна виборча комісія офіційно ратифікувала вибір популярного маршала Гінденбурга президентом німецької республіки.

Урядове обчислення голосів виказує, що Гінденбург дістав 14,655,766 голосів, себто 904,151 голосів більше як др. Маркс, кандидат республіканських партій.

ВІДКРИТТЯ БАНКУ С.Р.С.Р. В КОНСТАНТИНОПОЛІ.

В Константинополі відбулося вчора вранці відкриття радянського банку для зовнішньої торгівлі С.Р.С.Р.

У відкритті взяли участь представники урядових турецьких кас і біржі та міста.

МОРЯКИ З СУДНОМ ПЕРЕШЛИ НА СЛУЖБУ С.Р.С.Р.

Моряки військового транспортного судна "Монґуай", останки колишніх російських білих армій, зголосилися зі своїм отаманом Анісімовим до радянського консула в Шангаю (Китай) і заявили охоту перейти на радянську службу. Консул прийняв їх і разом з ними взяв в послання Радянського Союзу судно "Монґуай".

ФРАНКФУРТ НАД МЕНОМ, Німеччина, 1. травня. — Місцева міська рада рішила скасувати всі монархістичні назви вулиць. Одна з вулиць буде названа в честь помершого президента Еберта.

"ТОВАРИСТВО ПШИК" на сцені Укр. Роб. Дому в Вінніпегу в суботу 9. травня. Не забувайте, приходіть численно. Тикети по 35 і 25 центів.

ВІЙНА МІЖ ФРАНЦУЗАМИ І РІФАМИ В МАРОКО ПРОДОВЖАЄТЬСЯ.

Всі три французькі армії зішлися з повстанцями і боротьба ведеться на 200-кілометровому фронті.

ПАРИЖ, 6 травня. — Завязана боротьба між французькими військами і повстанчими Ріфами в Мароко продовжається.

Всі три французькі армії встановили контакт з повстанцями Абд-Ель-Кріма і боротьба ведеться тепер на 200-кілометровому фронті.

ТАНґІЕР, Мароко, 7 травня. — Три французькі кольони нагнускають на воявничих Ріфів Абд-Ель-Кріма. Кольона ген. Кольомба стрінула завзятий опір зі сторони

повстанців, однак успіха освободити ізольовані пости на західному фронті.

ЛОНДОН, 5 травня. — Кореспондент "Дейлі Мейл" в Єрусалимі доносить, що в боротьбі між військом і мешканцями села Аліят коло Гоме, у французькій Сирії, убито 39 осіб, а 27 ранено.

Військо було вислане до села задати заворушення сільських фанатиків, які спалили живцем дві родини, що не хотіли прийняти місцевого пророка Алі.

ЮГОСЛАВІЯ ЖАДАЄ ВІД АВСТРІЇ АРЕШТУВАННЯ КОМУНІСТІВ.

Болгарський міністер закордонних справ виїхав до Парижа, Лондону і Риму, щоб вяснити ситуацію.

ВІДЕНЬ, 7 травня. — Депеша з Білгороду каже, що югославський уряд покликав австрійського міністра до міністерства закордонних справ і звернувся до него з просьбою, щоб австрійський уряд поарештував більшовицьких емісарів у Відні, які загрожують безпецтвену балканських держав.

БІЛГОРОД, Югославія, 7 травня. — Болгарський міністер закордонних справ пок. Калков прибув до Білгороду, ідучи до Парижа, Лондону і Риму, щоб вяснити альянським державам "трудности болгарської ситуації".

Полк. Калков заявив, що "комунистична небезпека" є загальна і загрожує не лише самій Болгарії.

В БОЛГАРІ ПЕРЕВЕДЕНО НОВІ АРЕШТУВАННЯ.

СОФІЯ, Болгарія, 7 травня. — В наслідок ревеліцій на процесі проти обвинувачених у видаженні катедрі, в Болгарії переведено нові арештування. В болгарських тюрмах находитися тепер около 3,000 осіб. Власти кажуть, що комунистична організація, яку уряд визнає за заговор, є більше далекою, як зразу здавалося.

ДУХОБОРИ ЗАПЛАТИЛИ КАРУ І ПОСИЛАЮТЬ ДІТЕЙ ДО ШКОЛИ.

ВІКТОРІЯ, Б. К., 7 травня. — Провінціальний прокуратор А. М. Менсон оповістив, що між урядом Брітш Колумбії а Духоборами заключено "перемир'я".

Духобори заплатили решту \$1,562 з \$4,000 карі, яку наложено на них за непосилання дітей до школи, і заявили, що від нині будуть посилати дітей до школи.

ГРЕНД ФОРКС, Б. К., 7-го травня. — З вчерашнім днем Духобори почали посилати свої діти до школи.

Кажуть, що уряд Брітш Колумбії пішов на уступки Духоборам. Він згодився на те, щоб дівчатка не ходили до школи, поки не будуть побудовані додаткові школи, але під умовою, що існуючі школи будуть заповнені хлопцями.

О. В. Ю. ПОСИЛАЄ ДОПОМОГУ ЛИШЕ ДЛЯ СВОЇХ ПРИХИЛЬНИКІВ.

Трейд енд Лейбор Кависил у Вінніпегу отримала відомости з Нової Скошії, що гроші, які вислає Одр Веліка Юнія до Кейп Бретону, не йдуть на загальну допомогу страйкуючим майнерам, але розділюються лише між прихильниками Одної Великої Юнії.

Таким робом лідери О.В.Ю. роблять на голоді страйкуючих майнерів свій політичний капітал, як також обманюють робітників у Вінніпегу, кажу-

чи їм, що вони збирають гроші на допомогу для потребуючих майнерів.

Допомоговий комітет при Трейд енд Лейбор Кависилі, в якому активну участь беруть комунистичні, вислав дотепер около \$3,400 на допомогу страйкуючим майнерам в Новій Скошії.

Не забувайте про пресовий фонд нашої преси.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00
Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ"
газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
Видат Робітничо-Фармерське Видавництво Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на рої вулиці Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

ЕМІГРАНТАМ ТРЕБА КАЗАТИ ПРАВДУ

Іміграційне питання не склонило з уст канадських політиків, урядовців залізничних і корабельних компаній та зі сторони преси. Зацікавлені в більшому припливі імігрантів політичні й бізнесові спекулянти так вже втепалися цієї справи, що тільки в збільшенні іміграції побачують рятуючий з теперішнього тяжкого господарського положення Канади.

по всій буржуазній пресі і хто знає, до чого воно дійде в майбутньому.

Ми, розуміється, не надіємося, що правительственні агенти всю правду розкажуть проспертивним емігрантам в Європі, ми тільки кажемо, що вони повинні-б їм це розказати, щоб відтак не виходило непорозуміння. Імігранти приїждять сюди, переконуються, що не все тут погоджується з тим малюнком, що його їм представляли в Європі і починають нарікати і "червонити". З цього виходить неприємність, навіть досить прикра.

ЛЕНІНИЗМ І МАРКСІЗМ.

(З доповіді т. Бухаріна на пленумі Комінтерну Молоді.)

На засіданні пленуму Виконкому Комінтерну, Молоді тов. Бухарін сказав:
"Під ленінізмом треба розуміти, перше — теорію й ідеологію робітничої класи; друге — науку про стратегію й тактику революційної боротьби; третє — організаційні принципи, що потрібні для організації сил пролетаріату й завоювання влади.

ОДИНАЙЦЯТЬ МІЛІОНІВ.

Читаючи телеграми з Лондону, мимоволі почувався внутрішній тремтіння; почувавши, що стала величезна, дійсно світового масштабу подія. Хочеться рівняти й думка спливає знову же на Лондоні, на 28. вересні 1864 року.
В цей день, з участю "дра Маркса", було заседалено І. Інтернаціонал, міжнародно асоціацію робітників.

3 міжнародного робітничого руху

ДЕЛЕГАЦІЯ ШВЕДСЬКИХ ПРОФСІЛКОК У МОСКВІ.

Дня 12. квітня до Москви прибула делегація шведських профспілок в складі 5 осіб: два представники союзу державних службовців і три — союзу робітників телеграфу і телефону. З делегатів — 2 соціал-демократи, 2 безпартійних і 1 комуніст.

ПЕРЕМОГИ КОМУНІСТІВ.

"Іманіте" подає нові відомості про успіхи комуністів при виборах заводських рад в Німеччині. Так в промисловому районі Лінбах не було вибрано зовсім соц.-демократів в 17 радках. На 81 вибрано 75 комуністів й 6 безпартійних. В Гальській цукроварні комуністи одержали 517 голосів, реформісти — 106. В трамвайному підприємстві Дуйсбургу комуністи дістали 3 місяці, соціал-демократи — 2.

Товариші! Відновляйте передлату на "Українські Робітничі Вісти"!

АНГЛІЙСЬКІ КОМУНІСТИ ПРОТИ РЕПРЕСИВ В ІНДІ.

Англійська комуністична партія організувала тиждень протесту проти імперіалізму та білого терору в Індії. Орган партії опублікував жадливі відомості про умови перебування політичних в'язнів по індуських тюрмах. В тюрмах Індії тепер сидить більше 20,000 політичних в'язнів. В Бенгалі сидять у в'язниці 84 політичних в'язнів без жадних обвинувачень.

ЗРІСТ НЕЗАЛЕЖНОЇ ПАРТІ ПРАЦІ.

Звіт Независимої Партії Праці в Англії за рік, оголошений цим дням, відмічає сильний зріст членства. Замість 722 відділів торік, тепер є 1,028 і 10 тисяч нових членів. Звіт гостро критикує діяльність провідників Партії Праці.

яті, в його політичній і професійній русі.
— З наради в Лондоні починається ера поборовавання цього розколу. 11 мільонів англійських і радянських робітників об'єднуються на платформі неохитного змагання утвердити об'єднаний фронт оборони пролетаріату від навали світової буржуазії, фронт дальньої боротьби в нею за остаточне визволення.

КРЕСОЖЕРСТВО.

Як оце нещодавно у нас відомлялося, в одному волинському воєводстві заарештовано понад півтори тисячі селян, у володимир-волинському повіті — 405, у сорохівському — 100, в луцькому — понад 100, в дубинському — понад 150, в польському — більше 2 тисяч селян.

з представниками радянських профсоюзів.
В Лондоні починається процес нищення розколу в професійній русі. В об'єднанні світовим професійним русі соціал-демократи не зможуть утримати своїх позицій. Їхня сила подилала досі в тім, що вони штучно відгороджували захоплені ними робітничі маси від впливу Комуністичного Інтернаціоналу. Зі знищенням цих штучних перешкод почне зникати й розкол у політичній русі пролетаріату. Але не шляхом порозуміння з ядринками робітничої класи, а шляхом першої нещадної боротьби з ними, шляхом відвоювання їхніх мас під прапори компартії.

11,000,000 робітників стоять на цей шлях. В історії розгортається нова сторінка.
Жечи Посполітей. Креси, що складаються з Білоруси, Віленщини й Західної України (Галичина, Волинь, Полісся, Підлісся), — то цілих 56 проц. усієї польської території. Населення їх, що ніколи, звичайно на рік, польським не було, складає 40 проц. всього населення Польщі.

НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

ПРЕДСТАВНИЦТВО НА ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ І ВСЕСОЮЗНОЇ З'їЗДІ РАД.

Президія ВУЦВК затвердила таку норму представництва на всеукраїнській з'їзді рад: Волинь — 50 делегатів, Донбас — 32, Катеринославщина — 106, Київщина — 134, Одещина — 122, Поділля, — 87, Подтавщина — 96, Харківщина — 87, Чернігівщина — 52, Молдавія — 15.
На всесоюзній з'їзді: Волинь — 19, Донбас — 37, Катеринославщина — 39, Київщина — 51, Одещина — 36, Поділля — 30, Подтавщина — 31, Харківщина 34, Чернігівщина — 20, Молдавія — 5 делегатів.

ВІДБУДОВА МОСТІВ ЧЕРЕЗ ДНІПРО В КИЇВІ.

Відбудова великого ланцюхового моста через Дніпро в Києві закінчилася. В днях від 18. до 25. квітня відбулося випробування, а 1. травня відкрито.

Так само відбудовано Русанівський міст, який польське військо зруйнувало 9. червня 1920 року разом з ланцюговим Його обвалилася лише одна частина. Відбудову почато 12. вересня 1923 року й закінчено в квітні ц. р. Відкриття відбулося 23. квітня. Відбудова коштує 20 тисяч карбованців.

БУДУВАННЯ НОВОГО ЗАЛІЗНИЧОГО МОСТА ЧЕРЕЗ ДНІПРО.

В Києві рішено будувати через Дніпро новий залізничний міст на лінії Дарниця. Є це головна лінія, що лунить Київ з Курском, Москово, Харковом, та Союзом Радянських Республік взагалі. Височин моста від води буде 10 метрів.

Відновляйте передлату на "Укр. Роб. Вісти"!

РОЗМОВА ПРО КООПЕРАТИВИ.

В.
В четвертій розділі ми закінчили на 6. кооперативний заповіді. Лишається 7, 8, 9 і 10.
7. Часта контрола.
Часта контрола є конечною потребою з різних причин. Одною такою причиною є те, що заряд спілки відчуває потребу вести спілку відрізно. Друге, що на випадок якої несправності, скажимо, не через намір, а прямо через помилку і незнання, контрола все відкриває і справу можна налагодити, заки вона не спричинила багато шкоди. Третью причиною — це є важливі, як на перший погляд здавалося б — є те, що члени контрольної комісії, переглядаючи частіше книжки, мусять провіряти інвойси (фактури), вилучені чеки за товари і рахунки з ріжними сторонами, ресети, чекові купони, словом всі подробиці, а тимчасом автоматично причуваються веденню кооперативної спілки, бо, контролюючи, ознакомлюються із її деталями.
На всякий випадок члени контрольної комісії є вже тими людьми під руками, яким можна віддати бодай часове ведення кооперативу, якщо зайшла б нагла і конечна потреба. Менеджер може ослабнути, померти, або дістати іншу позицію і т. п., отже ті члени контрольної комісії, якщо вони дійсно контролювали — тобто широкі провіряли всі подробиці кооперативу — є одинокими, кому можна віддати ведення спілки. Тому до контрольної комісії повинно вибирати найсвідоміших одиниць з поміж членства кооперативної спілки.
Розуміється, заряд може задалегідь настановити менеджерові асистента, аби вчився ведення бізнесу. Це вже справа деталю на місці і її можна в ріжний спосіб розв'язати.
8. Часте балансування рахунків.
З тих самих причин, задля яких пожадана часта контрола, є також пожадана часте балансування рахунків. Воно дає кожноточасно — скажимо раз в місяць — огляд, як спілка розвивається: поступає вперед чи стоїть на місці, чи пофактається вад. Воно дає і подробиці і загальну суму з доходів і приходів, з приписів товарів та з їх стану так, що з його можна осудити, чи не робиться де за великі, або неопотрібні видатки, чи не закуповується деякі непотрібні товари і т. д. Воно є важне ще й тому, що маючи часте балансовані книжки, ви маєте з чим показатися перед гуртовцями, коли закуповуєте товар не за "кеш".
Далше, студія над балансом вчить і некигноводчиків розуміти зіставлявання балансу та практичного книгковод-

ства взагалі, отже річ, яка всякому припадєсть і в кожній системі.
9. Часті сходини заряду.
Вірю, що цей "кооперативний заповіді" не треба ширше пояснювати. Вона повинна бути ясна кожному.
Навіщо є заряд? Щоб заряджував! Він не годен і не може заряджувати, як не зрозуміє вперед, що заряджувати та як його заряджувати. Він не може зрозуміти цього, коли не обговорить справи.
Він не годен обговорити справи, як не зійдеться до купи. Він не годен заряджувати добре, як не обговорить як слід справи зі всіх боків кожної людини і кожну з окрема.
Бізнес кооперативу важніший від бізнесу приватного, бо в приватній зацікавлене мале число осіб — часто густо одна особа — а в кооперативі є велике число інтересованих осіб. Кооперативне майно, це їх майно. Тому на заряді є сто, двіста чи триста разів більше моральної відповідальності за успіх. Заряд відповідає не перед однією особою, а перед сотками одиниць. Навіть буржуазні суди карають більше за спроневерення в спілці, де є багато інтересованих, як у випадках, де є їх мале число.
Хто не почуває в собі, просто, самоповаги і ідейного ентузіазму для кооперативу, для послуги другим той не повинен приймати уряду в заряді. Це велика і часто густо невдачна відповідальність.
З другої сторони членство повинно вибирати найкращих одиниць до заряду, таких, які дали докази, що вони бажать збудувати щось доброго. Таких людей пізнають по тім, що вони не жалують часу на мітинг, люблять освіту, організацію і читання розумних газет та книжок. Вони в покера не грають, їх в барі ані в пудрумі не видко.
Є людина, яка має охоту, має амбіцію, зробити щось такого, чого другий не може. Таких людей треба підтримати, заохотити, допомогти їм, поперти їх морально, а коли треба то й матеріально. Треба їх похвалити тоді, коли заслугоують на похвалу. Наші люде звичайно уміють лише ганити, критикувати, посядувати, замість дати кредит за добру працю.
10. Продаж за готівку.
Хоч ми капіталістичній системі не одобрємо, але поки що в ній живемо. Тому мусимо присвоювати і застосовувати всі ті засади, які є добрі в капіталістичнім веденню бізнесу.
Капіталіст рахує, що краше обернути гроші 10 разів і заробити 15 чи 10 процент, чим заробити 25 або 30 процент, але обернути гроші тільки 2 або 3 рази. Оборот залежить від ціни, за яку купується і

3 РОБІТНИЧОГО РУХУ В КАНАДІ

ПЕРШИЙ ТРАВЕНЬ В ЕДМОНТОНІ.

В Едмонтоні в день першого травня відбулася велика робітничая демонстрація. Похід відбувся величавий, в якому взяло участь около 5,000 робітників, робітниць і дітей. В поході приграло двоє оркестри. По скінченню походу ціла маса робітничества прийшла на Маркет Сквер і тут відбулося масове віче. Коли оркестри перетрали "Червоий Прапор", т. Лейсман отворив віче палками словами, а після него виступав рад промовців від ріжних організацій, в тому числі і від Комуністичної Партії Канади. В українській мові промовляв т. Свідерський. Промовці говорили про значіння цього робітничого свята і чому робітничество цілого світа його святкує. Звали робітників брати енергичніше до праці в організаціях, ставати активними членами і готуватися до боротьби, до остаточної перемоги над капіталістичнім ладом.
Було заряджено загальну полекту і зібрано \$109.75 для поповнення всіх видатків в звязі з демонстрацією. Всі видатки виносили \$130.00, так що зроблено деякий дефіцит, а це тому, що тепер робітничество матеріально дуже бідне через безробіття, але сильне морально пролетарською солідарністю, та так масово вийшло на демонстрацію. Ціла демонстрація обійшлася спокійно без жадних інцидентів.
Гр. Киричук.

ПЕРШИЙ ТРАВЕНЬ В СУДБУРНІ, ОНТ.

Рік-річно робітничество цілого світа виходить першого травня на вулиці та демонструє перед владними органами свою силу і намагає їм, що дє порухом зближається. Робітничество Судбури також відсвяткувало день Першого Травня. Стараням українського і філандрського відділів К.П.К. день Першого Травня обходжено в Судбури великим концерт-мітінгом в фінляндській салі. Саля була заповнена робітниками й робітницями. На вступі оркестра відіграла робітничу пісню: "Загальною програма була дуже багата, в яку входили: хоральні співи, деклямації, промови і відіграно одноактівку — "Мандрівник".
З промовою про свято Першого Травня виступив т. М. Костяк і пояснив його значіння. Він клякав робітничество ставати в ряди організації і боротися за те, щоб це свято стало нашим державним святом, яким воно є в Радянськх Республіках. На закінчення відспівано "Інтернаціонал". Так робітничество в Судбури відсвяткувало день Першого Травня.
Н. Сорока.

ПЕРШИЙ ТРАВЕНЬ В ТІММІНСІ, ОНТ.

Стараням відділів К.П.К. майнерської юнії і інших робітничих організацій в Поркюпайні було гарно відсвятковано день Першого Травня. Робітничество рано почало збиратися до юнійної салі, а в 10. години в числі 1,000 рушило походом до місточка Шумахер в супроводі оркестри і українського робітничого хору, які в поході грали й співали робітничі пісні. В поході несено багато плакатів з революційними кляками. На площі в Шумахер устроено величавий мітінг, не дивлячись на те, що падав сніг. На мітінгу промовляли — від юнії т. Мекензі, від К.П.К. т. Спектор, редактор "Ворекра" від українських робітничих організацій тов. Семенов з Сант Поркюпайні і т. Гуаток, з Тіммінса.
Після мітінгу похід рушив до Укр. Роб. Дому в Тіммінсі, де по полудні відбувся мітінг, на якому промовляли: т.т. Мекензі і Спектор. Робітничество бурливыми оплесками вітало тов. Спектора, який виголосив палку промову про свято Першого Травня та про завдання робітничества. Особливо вітало воно заставку про Радянський Союз. Коли т. Спектор клякав робітників боротися за всевітній Радянський Союз, присутні устроили овацію і почали співати "Червоий Прапор". На всі запити промовці влучно відповідали. На закінчення мітінгу відіпівано "Інтернаціонал".
Вечером Першого Травня відбулося два концерт-мітінги: в фінляндській салі і в Укр. Роб. Домі, бо в одній салі

ПЕРШИЙ ТРАВЕНЬ В СЕНТ-КЕТІЛІ, П.Е.

Три місяці тому назад в Венкувер організовано нову юнію п. і. "Кенедіан Ломбер Воркерс Асоціяшн". Цю юнію організував власнотей таргаків на вагрьє новій майнерській юнії на Крове Нест Пес, щоб

НОВА БОСІВСЬКА ЮНІЯ.

Венкувер, Б. К.

СВЯТУВАННЯ ПЕРШОГО ТРАВНЯ В МОНТРЕАЛІ, КВБ.

За два дні до Першого Травня появилася в монтрельській газеті "Стар" заява, що уряд забороняє мітінги й промови під голім небом, як також самовільне відбирання в демонстрації червоних прапорів, як це було минулого року. В святкування Першого Травня в Монтрелі взяли участь всі робітничі організації і поступові юнії. Походом і цілим святом руководив центральний міський комітет Комуністичної Партії Канади. Похід розпочався в 2-ій годни по полудні від Принц Артур салі і пройшов головною вулицю аж до будинку міської ради. На кожноточасно стояли відділи поліції. На площі перед будинком міської ради було повно міліції продається. Тут вже візьмемо для прикладу — ну, хочби фірму Ітона. В Ітоновім сторі, загально беручи, ціни є низькі, чому? Бо він, по перше, продає велику кількість товарів по друге продає їх за готівку. (Далі буде.)

СВЯТО ПЕРШОГО ТРАВНЯ В ТРАНСКОНІ.

Українські робітники і робітничі в Трансконі сповнили свій пролетарський обовязок. В пятницю, 1. травня, в годни 8.30 вечером, відбувся в Укр. Роб. Домі концерт-мітінг, котрий приготували робітничі організації, що гуртуються при Укр. Роб. Домі. На цей концерт-мітінг прибуло поважне число робітників і робітниць і так спільно відсвяткували свято міжнародного пролетаріату — Перший Травень.
Програма концерт-мітінгу була досить обширна і вдовольняла публіку. Старша група мандолистів під проводом тов. І. Дутчина відіграла на вступі міжнародній пролетарській гимн "Інтернаціонал", а відтак "Шалійте, шалійте", "Журавлі", "Козака несуть", "Варшавянку", "Сміло други" і на

3 поля науки і техніки

КОНКУРЕНТИ НІАГАРСЬКОГО ВОДОСПАДУ.

Ніагарський водоспад є найбільш відомий в світі, як найбільшій водоспад. Однак і він має собі конкурентів. Що до височини падіння води, то на першому місці стоїть водоспад на ріці Парана в Бразилії, де вода падає з височини 361 футів, у той час, як у ніагарському водоспаді височина падіння води 327 футів.
Далі водоспад Вікторія, на ріці Замбезі, в Африці, має падіння води до 380 футів, і нарешті, водоспад Санта-Марія чи Ігвацу в полудневій Бразилії з височиною падіння води 300 футів.
Хоча наведені водоспади і мають натиск більший, ніж Ніагара, але води з них падає менше, ніж з Ніагари. Мінь, яку розвиває водна сила установка, визначається помноженням натиску на кількість води, що падає з водоспаду кожної секунди, а тому зазначені водоспади не можуть конкурувати з Ніагарою, яка може дати до 3,300,000 кіньських сил. За підрахуванням Говарда Квіка, гідротехніка, на водоспаді Парани можна одержати до 2,600,000 кіньських сил і

Учений Негель винайшов апарат, що записує найменші рухи людини, коли вона спить.

На барабани, який вертиться, годка записує криві лінії. Виявляється, що біля двох годин ранку сон найпокіснійший і в цей час лінія стає майже пряма. Що ближче до ранку, то розмахи кривої починають збільшуватися.
Сон неспокійний має особливу зламану криву.
В східному Парагваї (в полудневій Америці), найдено рослину, якої сік є в 200 разів солодший, ніж цукор. Ця рослина називається каа геве. Розбляється досаді над тою рокурванню з Ніагарою, яка може дати до 3,300,000 кіньських сил. За підрахуванням Говарда Квіка, гідротехніка, на водоспаді Парани можна одержати до 2,600,000 кіньських сил і значно меншу мінь мають два інших водоспади: водоспад Вікторія розвиває тільки на 215,000 кіньських сил і водоспад Санта Марія 183,000 кіньських сил.

ЦІНА КРОВИ (ПОВІСТЬ) Переказав М. ІРЧАН.

(Продовження.)
Був то біль рівнодушності.
— Хіба-ж не все одно?.. Японець чи Москаль?.. Однаково умірають!.. Понесуть ранених...
— Ну, стрільайте-ж вікніці! — крикнув Жгуттов.
Верховинцев підійшов ближче до салдаат, замкнув очі і рівнодушно командував:
— Салвою... чета... стрі-і-і-і-і!
Салдаати стріляли точно, салвами міряючи в середину дверей, за якими сиділи вороги. Всі були поважні і напружені.
Відповідали їм частими вистрілами, подібно до салва, або поодинокими, або й швидко, без порядку. Видіється, хтось вистріляв з вікони над дверми, але в тій-же хвилі закрив його, а з вулиці ніхто й не запримітив цього.
Шулімов стояв оподалі салдаат. Недалеко від нього прохотувався ротмістр Жгуттов, жандармський підофіцер і вахмістри. Чекали на кінець наступу, щоб вертатися в будинок. Вони дуже добре знали, що за дверми є тільки декляка людей, проти яких на вулиці було намірено пів сотні рушниць.
— Піддадутся! — замінив Жгуттов. — Не ви-

держуть.
— Так думаєте? — зрадив Шулімов. — Як теї гадки... Хто знає, чи є їх там хоч десять...
— Немає десяти? — заявив ротмістр. — Всіх найбільше шістьох... І немають куди втікати.
— А може іншим виходом?
— В домі нема других дверей, окрім цих на вулицю... Зловилися сучі діти!.. Маю в кишені плян їх помешкання — засміявся ротмістр — бачите, все, навіть мебель зазначена. Ось приблизно в цьому боці від правого вікна стоїть друкарня і висить на стіні образок... Давно знаю про це... Але чекав, щоби зловити одного сухого сина... Вже дуже за ним плаче шибениця. І я все ждав, може знайде сюди... І дурачок зайшов. Тепер аминь... Як незабуть його, все одно — три рази може висіти...
— Надзвичайно гарно!.. Як-би так всі вміли в нас ловити... — залеметував Шулімов.
— Вибачте, що смію запитати: яким способом владілося вам дізнатися?
— Агентура... Але щось вони надто догво... Той офіцер — чиста баба... Я цілий дїм розстріляв-би, чорт побери! Затопив-би їх... За дверми шість-сім людей, а він так догво вольється з ними... Ёбу!..
Однак ротмістр Жгуттов помилявся. За дверми було тільки чотирьох: Соломко, Невідомий, молодесенький друкарський складак Васків, веселий і приємний, та товариш, якого прозивали Далеким. Ці чотирі мусіли здержати напад поліції так догво, доки в конспіративному помешканью, де була друкарня і важні документи, товариші Ласкавцев і Гальперін не зничать все, чого не можна видати в руки поліції. Кожному, хто приходив в це помешкання і зали-

шався ночувати, Гальперін, який постійно мешкав тут, давав зброю і коротко наказував:
— На випадок ревізії — опі!
Вправді дуже рідко заходили в цей будинок, хіба в крайній потреби, щоби не стягнути підозріння. Цього береглися. Але цієї ночі потрібно було збиратися декляком товаришам і збирання назначено тут. В інших домах боялися збиратися; були чутки, що більшість з них відомі поліції, та що домашні співмешканці є поліційними агентами. Окрім цього в цих домах жило зараз багато утікачів з заслання, козуючих нелегально, яких мало хто знав і говорили перед ними про всі справи було неважливо.
Як зійшлися в друкарні, Гальперін роздав револьвери і по звичайному заявив:
— На випадок ревізії — опі! Рішуче!
Розділяли між собою ролі, як-би прийшла ревізія. Показалося однак, що товариш Далекі, посланий до друкарні помагати Ваському, не вміє стріляти.
— Як-же це можливо — дорікав Невідомий.
— Ну, як це можливо?.. Це-ж така дурниця!..
— Я товаришу друкар... Власне й друкар з мене поганий... Я-поправді учитель.
— Ех... все одно... Будьте собі й епископм, але стріляти ви повинні вміти!.. Дивно! Взагалі наші люде гарні!..
Далекому прийшло на поміч Ласкавцев:
— Нічого не бійтеся товаришу! Хто зна, прийдуть або ні... А вистріляти дуже легко. Просто, потягнете за язічок і — вистрілите...
— І поцілуйте кого-небудь з нас в спину... Знаємо таких... — бурмотів Невідомий.
— А ви Ласкавцев, стріляєте?

— Я? Стрільати можу, але, як знаєте, я дуже короткозорий... Встаки підуть...
— Чого йти? Через свою сапноту це бабахнете мене... А ви Васків?
— То-то! — глянув Васків з такою самопевністю, як всі розсміялися. — Вмію добре... не тільки пірря — але й папірря літатиме...
— Слава богу, хоч один. Соломко і я стріляємо добре... На випадок чого-небудь до дверей піде нас трьох. Інші зничуть документи по вказівкам Гальперіна... Мало нас, але...
— Візьмете й мене! Яюсь вже буду стріляти! — заявив Далекі. — Тільки покажете мені... Що я робив-би тут?
Швидко рішали все і так спокійно, як-би в можливому опорі, що міг принести смерть одного, деклякого, або й усіх їх, було щось цілком звичайне, буденне. Не було ані воєвничого зворушення, ані жаху.
Тільки Соломко подумав, що життя страдило на ціні аж стільки, що ніхто поважно навіть не застановляється над тим. Сказав це Ласкавцеві. Той мимоволі відповів:
— Цього можна було ждати... Всі пореволюційні періоди однакові: реакція, апатія в більшості партійних керівників, проповідування мішанського індивідуалізму, пронографії, самовбийства через мозіль в нозі... Коротко, це, що помітно зараз у нас... В таких часах ціна життя — копіяка... І це звичайніше явище... Ну, товариші! Приступаймо до справи...
(Далі буде.)

Не забувайте про пресовий фонд одинокої української робітничої газети в Канаді — "Українських Робітничих Вістей"!

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. ІРЧАНА КАРПАТСЬКА НІЧ
що недавно вийшла в друку? Якщо не маєте її ви самі, або ваш знайоми, то постарайтеся купити, а будете мати корисну книжку в хаті. Не тратьте вона вартості навіть тоді, як ви не перечитаете її. Це довша повість з воєнних часів в Галичині і в життя робітництва в Америці. Коли читаєте, то не можете так догво відірватися від книжки, доки не перечитаете до кінця.
Письменик М. Ірчан сам переносив війну і вірно описує всі ті страшні події в старому краю. Читачи "Карпатська ніч" ві рівночасно багато вчитися і то в найбільш приступний спосіб, бо ця книжка написана незвичайно зрозумілою мовою.
Надрукована вона на найкращому папері, окладнина з артистичним малюнком в двох кольорах. КУПІТЬ, А НИКОЛИ НЕ ПОЖАЛУЄТЕ! РОЗПОВІСНОДНОРТЕ СКРИЗЬ ЦЮ КНИЖКУ.
Виславте книжку за попереднім надісланним грошеві. ЦІНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ.
Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:
Ukrainian Labor News
Cor. Fritchard & McGregor
Winnipeg, Man.

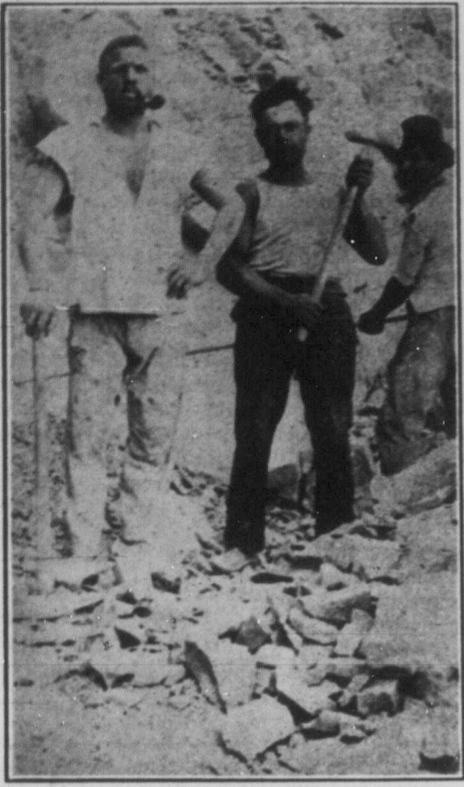
ЖИТТЯ УКР. ІМІГРАНТІВ НА ОСТРОВІ КУБА.

Редакція "Укр. Роб. Вістей" отримала листа, підписаного трома українськими робітниками, з острова Куба. В тому листі робітники пишуть:

Дорогі Товариші!

Ви знаєте, що в Польщі й Румунії тепер велике хабарництво й обманство і коли чоловік хоче вирватися з того пекла, то агенти його так підкидують, що запровадять до друго-

говати до Злуч. Держав. Почали казати, що вони мають спеціальний корабель, який завезе нас до Зауч. Держав. Люде давали їм гроші: по 100, 200 і 300 доларів. Агенти запровадили людей на корабель, а той корабель повів нас дві доби, приплив до берега і сказави нам висідати та йти до готелю. Так люде й зробили. Декотрі ще той самої ночі пізнали, що вони назад на острові Куба, а декотрі аж вранці. Так то агенти підкидали людей. А все через

Українські емігранти при тяжких роботах на острові Куба.

невідомість наших робітників. Посилаємо Вам фотографію трома нас. На ній: Іван Малішук і Василь Танчук з Буковини та Михайло Крушник з Галичини.

Лист з України.

Тов. С. Чабан в Кардіф отримав листа від свого брата з Одеси. Його брат вихав до Митгаєва з канадською компанією, а тепер компанія пішла його в Одесу до школи. Лист звучить:

Одеса, 15. березня 1925.

Дорогий Брате!

Листа з 31. січня одержав. Дякую. В листі ти пишеш, що в Канаді велика безробіття. Це в буржуазній країні можна сподіватися кожного часу. В Рад. Республіках теж є безробіття, але тут нема дива. Довга світова війна, а потім горожанська війна знищила край і тепер все нараза встановити неможливо. Все ж тут робітники, котрі на роботі, працюють енергійно, старуються поставити державу чим скорше на ноги; робітни-

кам, котрі без роботи, ті-ж робітники допомагають своєму заробітково платнею. І так, що обставини мінюються, що день до приходить до лішого. Вік від коли в тут, можна не то замінити, а й пальцем намалати різницю. Коли в приїхав, ще можна було багато бачити обидва, а тепер їх нема, тільки 1924 р. і початок 1925 р. вже можна назвати чисто нормальними життям. Правда, тут не розгуюють, як було колись, бо тепер рад влада стараться знищити різні такі некорисні звички, а на місце стараться витягти блудку до освіти, до культурності. Рад влада за сім літ зробила великий переворот. Оск написав тобі один лист. На ній була виставка стічних газет Одеської губ. І я в шпів подивитися, і перелачити декотрі. Там були різні: з міста від кожної організації, як союзу металістів, електро-стацій, зал. доріг, Живіддату, К.С.М.У. (Ком. Союзу Молоді України) і ин. союзів; а також були газети з села. Від селерад, від Комітетів Незаможного Селянства, К.С.М.У., селскоопераций, селскошколи і ин. Не буду тут розписуватися, що місські робітники пишуть, бо робітники все більше освічені, а останюлось, що пишуть селяне, якіми питаннями вони интересуються. Перше всего, культурне оброблення землі, племенне скотоводство, кооперація, електрофікація, школа, театр, кіно (moving picture) на село і т. ин.

Ось і тут можна побачити, що несе свідомі селяне вже пруться до чогось лішого. І розуміється, коли вони бажать, при малій допомозі держави, воно буде сповнене, де в багатьох селах вже є багато дечого проведено.

Або як провадиться свята державні: день Жовтневої революції, Міжнародний Жовтний День 8. марта, 1. Травня і др. Мені вже приходить бути на кілька таких свят. По перше, всі союзи демонструють з музикою до свого району (це в місті). Після деяких промов, всі збираються в демонстраційнім порядку, при участі кількох оркестр, йдуть вулицями міста на майдан перед Губвиконком. Там вже прямо не знаю що? Оркестри зі всіх кінців зливаються, і співи і що хочеш. А прапори, то прямо встелять майдан. Народу около 20.000. Аж зараз вель вихло. Починають говорити промови, а радио-телефонна труба переадає публіці. По укінченню всі в гуморі, повні радости, з музикою — по домах. А вечером хто в театр, хто в клуб за безплатними бікетами. І такого подібного багато ми-бачи ще написати. А те все покажу, що робітники й селяне Рад. Республік певні своєї перемоги, і те, що вже мають в своїх руках, будуть боронити до останньої краплі крові. Але я на тим так розписався, якби тебе хотів заагутивати. Але то не е агітація, а дійсна правда!

Про себе я мало буду писати, бо недавно писав, і нема там нічого нового. Учусь ще в школі як і ранше, музика йде добре. Завоюю і взагалі повдільсь мені добре.

В комуні вже весняна робота в повних розмахі. Млин, котрий будували, вже пустили в роботу. От на другу зиму вже наша компанія має бути електрофікована. Вола вже е пуше-робота, але тут нема дива. Довга світова війна, а потім горожанська війна знищила край і тепер все нараза встановити неможливо. Все ж тут робітники, котрі на роботі, працюють енергійно, старуються поставити державу чим скорше на ноги; робітни-

ка, котрі без роботи, ті-ж робітники допомагають своєму заробітково платнею. І так, що обставини мінюються, що день до приходить до лішого. Вік від коли в тут, можна не то замінити, а й пальцем намалати різницю. Коли в приїхав, ще можна було багато бачити обидва, а тепер їх нема, тільки 1924 р. і початок 1925 р. вже можна назвати чисто нормальними життям. Правда, тут не розгуюють, як було колись, бо тепер рад влада стараться знищити різні такі некорисні звички, а на місце стараться витягти блудку до освіти, до культурності. Рад влада за сім літ зробила великий переворот. Оск написав тобі один лист. На ній була виставка стічних газет Одеської губ. І я в шпів подивитися, і перелачити декотрі. Там були різні: з міста від кожної організації, як союзу металістів, електро-стацій, зал. доріг, Живіддату, К.С.М.У. (Ком. Союзу Молоді України) і ин. союзів; а також були газети з села. Від селерад, від Комітетів Незаможного Селянства, К.С.М.У., селскоопераций, селскошколи і ин. Не буду тут розписуватися, що місські робітники пишуть, бо робітники все більше освічені, а останюлось, що пишуть селяне, якіми питаннями вони интересуються. Перше всего, культурне оброблення землі, племенне скотоводство, кооперація, електрофікація, школа, театр, кіно (moving picture) на село і т. ин.

Ось і тут можна побачити, що несе свідомі селяне вже пруться до чогось лішого. І розуміється, коли вони бажать, при малій допомозі держави, воно буде сповнене, де в багатьох селах вже є багато дечого проведено.

Або як провадиться свята державні: день Жовтневої революції, Міжнародний Жовтний День 8. марта, 1. Травня і др. Мені вже приходить бути на кілька таких свят. По перше, всі союзи демонструють з музикою до свого району (це в місті). Після деяких промов, всі збираються в демонстраційнім порядку, при участі кількох оркестр, йдуть вулицями міста на майдан перед Губвиконком. Там вже прямо не знаю що? Оркестри зі всіх кінців зливаються, і співи і що хочеш. А прапори, то прямо встелять майдан. Народу около 20.000. Аж зараз вель вихло. Починають говорити промови, а радио-телефонна труба переадає публіці. По укінченню всі в гуморі, повні радости, з музикою — по домах. А вечером хто в театр, хто в клуб за безплатними бікетами. І такого подібного багато ми-бачи ще написати. А те все покажу, що робітники й селяне Рад. Республік певні своєї перемоги, і те, що вже мають в своїх руках, будуть боронити до останньої краплі крові. Але я на тим так розписався, якби тебе хотів заагутивати. Але то не е агітація, а дійсна правда!

Про себе я мало буду писати, бо недавно писав, і нема там нічого нового. Учусь ще в школі як і ранше, музика йде добре. Завоюю і взагалі повдільсь мені добре.

В комуні вже весняна робота в повних розмахі. Млин, котрий будували, вже пустили в роботу. От на другу зиму вже наша компанія має бути електрофікована. Вола вже е пуше-робота, але тут нема дива. Довга світова війна, а потім горожанська війна знищила край і тепер все нараза встановити неможливо. Все ж тут робітники, котрі на роботі, працюють енергійно, старуються поставити державу чим скорше на ноги; робітни-

ка, котрі без роботи, ті-ж робітники допомагають своєму заробітково платнею. І так, що обставини мінюються, що день до приходить до лішого. Вік від коли в тут, можна не то замінити, а й пальцем намалати різницю. Коли в приїхав, ще можна було багато бачити обидва, а тепер їх нема, тільки 1924 р. і початок 1925 р. вже можна назвати чисто нормальними життям. Правда, тут не розгуюють, як було колись, бо тепер рад влада стараться знищити різні такі некорисні звички, а на місце стараться витягти блудку до освіти, до культурності. Рад влада за сім літ зробила великий переворот. Оск написав тобі один лист. На ній була виставка стічних газет Одеської губ. І я в шпів подивитися, і перелачити декотрі. Там були різні: з міста від кожної організації, як союзу металістів, електро-стацій, зал. доріг, Живіддату, К.С.М.У. (Ком. Союзу Молоді України) і ин. союзів; а також були газети з села. Від селерад, від Комітетів Незаможного Селянства, К.С.М.У., селскоопераций, селскошколи і ин. Не буду тут розписуватися, що місські робітники пишуть, бо робітники все більше освічені, а останюлось, що пишуть селяне, якіми питаннями вони интересуються. Перше всего, культурне оброблення землі, племенне скотоводство, кооперація, електрофікація, школа, театр, кіно (moving picture) на село і т. ин.

"РОДИНА ШІТКАРІВ" В ТОРОЛДІ

Драматично-співачий гурток при Укр. Роб. Домі в Торолді відограє в суботу, 16-го травня (май) 1925 р. в Укр. Роб. Домі прекрасну драму т. М. Ірчана

"РОДИНА ШІТКАРІВ"

Працюючі Торолд і околиці! Ви не повинні оминити цієї одинокі нагоди побачити одну з найкращих драм, якою захоплюються і яку ставлять на всіх робітничих сценах в Канаді і Зауч. Державах. Тов. Ірчана, автор драми, який сам пережив страхоття війни, яскраво змалював в ній положення бідної сліпої родини, в якій трійливі гази винесли останні очі. Для вистави цієї драми в Торолді підобрано найкращі аматорські сили, які працюють над нею вже довгий час. Приходьте громадою.

Початок в 8. години вечером. Слідить за афішами.

Тибет, Алтай	\$ 1.10
Корби, Б. К.	6.10
Трейл, Б. К.	26.65
Венкувер, Б. К.	37.90
Резелсток, Б. К.	10.40
Кемпур, Алта.	5.15
Келгар, Алта.	5.00
Едмонтон, Алта.	5.00
Кардіф, Алта.	4.25
Безерлей, Алта.	2.50
Вегревка, Алта.	10.40
Роял Парк, Алта.	75
Саскатун, Саск.	4.50
Мус Джо, Саск.	5.85
Ріджайна, Саск.	11.80
Разом	\$140.80
Подорож коштує	\$150.25
Недобір	9.45

Гр. Богайчук.

КВАРТАЛЬНИЙ ЗВІТ ВІДЛІДУ ТУРФДІМ В ТІММІНС, ОНТ.

За перший квартал цього року відліду ТурфДім в Тіммінс відбув 3 адміністративний зборів, 12 засідань загальної і спеціальной мінги, 1 масовий, 3 лекції. До літньої школи вчаше 100 школярів, так само є курс дорослих, курс неграмотних і мандолінової оркестра.

Фінансовий звіт відліду представляється так:

Приходи:	
Перенесено з 1924 р.	\$ 89.17
Січень	806.58
Лютий	939.88
Березень	933.43
Разом	\$2,769.28
Росходи:	
Січень	\$750.28
Лютий	919.87
Березень	723.40
Разом	\$2,393.55
Повторення:	
Приходи	\$2,769.06
Росходи	2,393.55
Остає в касі	\$ 375.51

Звіт затвердила контрольна комісія. В. Мандрик, фін. секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Безерлей, Алта.

Дня 21. квітня ц. р. помер тут від побиття в майні тов. Іван Одінський. Покійний походив родом з Завала, повіт Сянтин. Належав до відліду Роб. Зап. Товариства в Безерлей, Алта. За існування У.С.Д.П. він був також в її рядках через якийсь час. На весні 1923 р. вихав був з своєю сім'єю до комуні "Хайбор" на Рад. Україну. Там через особисті непорозуміння довго не задержався, бо вже в осени того самого року знаходився в своїм ріднім селі, а в січні 1924 р. знову приїхав шукати шастя в канадських компанях вугля. Покійний через ціхх 18 літ свого життя в Канаді працював виключно в копальнях вугля. Помер, проживши 38 років і полишив по собі жену і троє діточок.

Ми співчуємо горю його жєни і діточкам по втраті свого рідного мужа і батька.

Пому самому хай буде земля пером!

Відліду Р. З. Т. в Безерлей, Алта.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ І ЧИТАЙТЕ НОВИЙ ЧАСОПИС

в англійській мові

"THE LEFT WING"

офіційний орган Канадської Трєйд-Юніїної Меншости, який видає раз в місяць Трєйд-Юніїна Провсвітля Ліга.

Передплата: 25 цт. на рік. Поодинокє число 3 цт. 100 примірників \$2.00.

Адреса: "The Left Wing" Room 301, 95 King St. E., Toronto, Ont.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Подается до відома, що проголошена книжка п. н. "Товариство Пшик" вже вийшла з друку. На цім місці справляється помилю що до ціни, яка зашла в попередньому проголошенню. Було подано один примірник 35 центів, 3 примірники за \$1.00, а мало бути: один примірник 25 цт., а 5 примірників за \$1.00. Замовлення просить присилати на адресу:

BRANCH U.L.F.T.A. Ukrainian Labor Temple, Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

ПОВІДОМЛЕННЯ. Др. А. Голенберг, лікар і хірург очей повідомляє своїх пацієнтів, що його офіс знаходиться тепер під числом 713 Бойд Билдінг, при Портлєдж Евіню. Офіс відкритий для пацієнтів від 11. до 12. години перед полуднем, і від 3. до 6. години по полудні, або-ж після попереднього узувлення. Телефон до офісу: А 4004. Телефон в помешканню: J 6574.

ПОТРЕБНО дівчини до праці в сторі і в хаті. Мусить знати англійську й українську мову. Платня після угоди. Згодошуватись під ч. 532 Redwood Ave., Winnipeg, Man.

ВЕЛИКА ЗАБАВА В ІСТ КИЛДОНАН!

Старанням Травневого Комітету при ТурфДім в Іст Килдонан устроюється в неділю, 10. травня (май) **ВЕЛИЧАВУ ЗАБАВУ З ТАНЦЯМИ.**

Весь дохід з цієї забави є призначений в користь прєси. Якщо хочете гарно забавитися, то приходьте до Укр. Роб. Дому в Іст Килдонан а певно гарно забавитесь. Музика під проводом Н. Гуцуляка.

Початок о год. 2.30 по полудня.

Травневий Комітет.

ЗВІТ ОРГАНІЗАТОРА.

Вінніпег, Ман.

Про стан наших організацій на заході Канади в подаван майже з кожної місцевости. За час обїздки я відвідав такі місцевости: Медісін Гет, Лєтбридж, Колгорт, Гілкрєст, Бєзєлє, Корбін, Трєйд, Венкувер, Рєзєлєстєк, Кємпур, Кєлгар, Кардіф, Бєзєрлєй, Вєгрєвкє, Роял Парк, Саскєтєн, Мус Джо, Ріджайну. Підчас моєї обїздки зорганізовано відліди У.С. К.П.К. в таких місцевостях: Бєзєлє, Трєйд, Венкувер, Рєзєлєстєк; відліди

100 ПРОЦЕНТ СМІХУ У ВІННІПЕГУ!

СТАРАННЯМ ВІННІПЕГСЬКОГО ТРАВНЕВОГО КОМІТЕТУ ДОПОМОГИ РОБІТНИЧІЯ ПРЕСІ

відограється

В СУБОТУ, ДНЯ 9. ТРАВНЯ 1925 Р.

В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

до роспуки смішну комедію П. Тихончука на три дії

ТОВАРИСТВО ПШИК

Говорити наперед про цю небувалу комедію неможна, бо її словами не перекажеш. Скажемо коротко: хто хоче насміятися так, аби аж від сміху витратити очі, хай приходить в найблищу суботу до У.Р.Д. Це нова комедія, ще ніде не грана не тільки в Канаді, але й в цілому світі. Від першої до останньої дії — один сміх. Дивитися на сцену, то сміється, не дивитися, теж сміється. А треба всім знати, що ця комедія буде поставлена на сцені в такий дивний спосіб, що ви певно не бачили ще. Та впрочім, що тут довго говорити? Ви приходите і приводить всіх своїх знайомих, бо як не прийде, то на другий день по Вініпегу будуть всі тільки й говорити: "Пшик! Пшик! Пшик!" А ви не будете? Не може бути! Ви прийдете! "Товариство Пшик" чекає на вас в найблищу суботу! — Участь беруть найкращі наші аматорські сили! Найкращі коміки з Т. Василіною на чолі! Хіба-ж можна пропустити такий смішний вечер, що заповнений буде сміхом на 800 процент!

ПОЧАТОК РІВНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНА ТИКЕТІВ: 35 і 25 ЦЕНТІВ.

Тикети набувайте що дня в буфеті Укр. Роб. Дому, а вечерами і в день представлення при касі.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 10. ТРАВНЯ 1925 Р.

СТАРАННЯМ ВІННІПЕГСЬКОГО ТРАВНЕВОГО КОМІТЕТУ ДОПОМОГИ РОБІТНИЧІЯ ПРЕСІ

устроюється

В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

КОНЦЕРТ

Програма дуже цікава і різнородна. Участь беруть співачки й музикальні сили: мішаний хор, солісти і декламатори.

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

Приходьте вчасно, щоб не вертати домі.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

ГІПСОВЕ ПОГРУДДЯ Н. ПЕЛІНА

Кожний клясово свідомий робітник повинен передплатувати і читати робітничу газету

The WORKER

Офіційний орган Комуністичної Партії Канади. Передплата на рік виносить \$2.00, на піврік \$1.00. Зашліть передплату такий же нині!

Адреса: **THE WORKER,** Room 301, Tyrrell Bldg., 95 King St., East, Toronto, Ont.

виконане після спеціального дєсєво. Кружок є 5 інчів в діаметрі. Викінчення бронзової краски. ЦІНА 50 цт. з ПЕРЕСІЛКОЮ. Сотки тисяч продано в С.Р.С.Р. В Канаді продается тільки в редакції "Воркера". Писляйте замовлення до: **"THE WORKER"** 95 King St. East, Room 301 Toronto, Ont.

ЧИТАЙТЕ! — ЧИТАЙТЕ!

УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ

Одинокий часопис в Заучених Державах, який в діяности заступає інтереси працюючого люду. Виходить кожного дня окрім державних свят.

Обовязком кожного українського робітника є стати передплатником цього часопису. В ній ви знайдете цікаві вїсти з цілого світа, як також політично наукові статті, розвідки, дописи і т. п.

Передплата на рік \$9.00.

Пишіть сейчас на слїдууючу адресу: **UKRAINIAN DAILY NEWS** 17 East 3rd St. New York, N. Y.

ПШИК! ПШИК! ПШИК! Шо за "Пшик"? Прийдїть в найблищу суботу до У.Р.Д. у Вініпегу і побачитє! Це комедія комедій! Це смїх над смїхами! Це пшик над пшиками! Сто мїх широго смїху!

НА ПРОДАЖ дім під числом 836 Флора Евіню у Вініпегу. Коштує за \$2,800.00. Дайте свою ціну на него, як також кілька може дати готівки. Згодошуватєся до друкарні "У.Р.В."

ПРОГРАМА ПРЕСОВОГО КОМІТЕТУ НА МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ В ЕДМОНТОНІ.

Пресовий комітет для переведення кампанії допомоги робітничо-фермерській прєси в місяці травні і який складається з представників робітничих організацій при Укр. Роб. Домі в Едмонтоні, склав таку програму на місяць травень:

В суботу, 9. травня, в годині 8.30 вечером, відограється в Укр. Роб. Домі чудову драму, написану славним драматургом М. Старичкиєм, **"ЗИМОВИЙ ВЕЧІР"**.

В неділю, 10. травня, в год. 8.30 вечером, Укр. Дїточа Школа при Укр. Роб. Домі дасть **ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ.**

В суботу, 16. травня, в год. 8.30 вечером, СУРМ відограє дуже смішну комедію інсценізовану з повісті Гоголя п. н.: **"МАЯСЬКА НІЧ"**.

В неділю, 17. травня, в год. 8.30 вечером, наша славна дїточа оркестра дасть **ВОКАЛЬНО-МУЗИЧНИЙ КОНЦЕРТ.**

В суботу, 23. травня, в год. 8.30 вечером, відограється історичну драму написану К. Ванченком-Писанецьким, **"ТАРАС БУЛЬБА ПІД ДУБНОМ"**.

В неділю, 24. травня, в год. 8.30 вечером, спільними силами робітничих товариств при Укр. Роб. Домі відбудеться **ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ.**

В суботу, 30. травня, в год. 8.30 вечером, відограється нову драму з життя українських поселенців в Канаді, **"ДВА РАЗИ ЖОНАТИЙ"**.

В неділю, 31. травня, в год. 8.30 вечером, на закінчення травневої кампанії спільними силами відбудеться **ВОКАЛЬНО-МУЗИЧНИЙ КОНЦЕРТ.**

На цю прєсову ціль в суботу, 2. травня, була відограна комедія **"ЖОНАТИЙ МЕФІСТОФЕЛЬ"**.

Робітники і Робітничі! Ми визнаємо Вас — приходите на ці підприємства чисельно, а тим поможете два рази своїй організації, а то: будувати мїстєцтво-культуру і свою прєсу.

В травневій кампанії беруть участь: відліду ТурфДім, Живіддату, відліду У.С.К.П.К., відліду СУРМ, відліду Роб. Зап. Тов. і дїточа оркестра.

Режисєрами шукє є тт. І. Стєвман, Ф. Костів і С. Юрїйчук Дїрїгєнт т. Д. Вїхрєстєв.

ЗА ТРАВНЕВИЙ ПРЕСОВИЙ КОМІТЕТ:
П. Сипнієвич, голова.
І. К. Лупула, секретар.